

Beskrivning av statistiken

Internationella företag

1998

NV1501

0 Administrativa uppgifter om produkten

0.1 Benämning

Internationella företag; med underavdelningar;

A) Utlandsägda företag i Sverige

B) Svenskägda företag i utlandet

1) Samtliga svenska koncerner med dotterbolag i utlandet (kartläggning)

2) De största industri- och tjänstekoncernerna (anställdastudie)

3) Stora industrikoncerner

C) Strukturstudie av näringslivet i Sverige

Under perioden 1998-01-01 - 1998-12-31 har A) avseende 1997 genomförts och B1 inklusive B2) avseende 1997 samt C) avseende 1996 påbörjats. Vidare har B3) avseende en FoU-undersökning om stora industrikoncerner genomförts för undersökningsåret 1997. Dessutom har avtalats om att under perioden 19901-19906 genomföra A) avseende 1998.

0.2 Statistikområde

Utlandsägda företag och Svenskt ägande av utländska företag.

0.3 Ansvarig myndighet, person etc.

Från och med 1994-07-01 är Närings- och teknikutvecklingsverket, NUTEK, statistikansvarig myndighet för ämnesområdet internationella företag. Kontaktperson på NUTEK är Anne-Christine Strandell, telefon 08-681 91 04, fax 08-19 68 26, e-mail anne-christine.strandell@nutek.se eller Annika Otz, telefon 08-681 92 19, e-mail annika.otz@nutek.se.

Produktionen av statistiken har från och med 1994-07-01 på uppdrag av NUTEK utförts av SCB, ES/IN. Kontaktperson på SCB är Cecilia Carlsson, telefon 019-17 61 27, e-mail cecilia.carlsson@scb.se. ES/IN kan även nås via telefax 019-17 69 64. Undersökning avseende stora industrikoncerners FoU-verksamhet i Sverige och utlandet som ingår i B3 ovan produceras av SCB,

0.4 -

0.5 Syfte och historik

Syftet med undersökningen är att belysa svenskt näringslivs internationella beroende. För att kunna belysa detta ur flera synvinklar har olika undersökningar utformats. Undersökningen om utlandsägda företag syftar till att belysa det svenska näringslivets beroende av utländska investerare. De övriga undersökningarna syftar till att belysa svenska företags anställda, försäljning, investeringar och FoU-verksamhet i Sverige och utlandet. Strukturstudien visar svensk ekonomis beroende av internationella företag och hemmamarknadsföretag. Uppgifter om Utlandsägda företag har sedan 1987 publicerats i Statistiskt Meddelande serie F 18, fr.o.m 1998 publiceras den i serie Nv 13. De andra undersökningarna genomförs med varierande intervall, och de resultat som kommit fram har publicerats i SM-serierna F 18, F 20 och F 22 samt i NUTEKs rapport Svenskt Näringsliv och Näringspolitik. Uppgifter om svenskägda företag i utlandet och strukturstudien publiceras i Statistiska Meddelanden, serie Nv 15 respektive 16, från och med 1998.

0.6 Användare och användningsområden

Globaliseringsprocessens påverkan på svenskt näringsliv är ett viktigt underlag för närings- och handelspolitiken. Den främsta användaren är NUTEK, vilka använder uppgifterna för analyser och underlag till Närings- och handelsdepartementet. En viktig användare av utlandsägda företag är Invest in Sweden Agency (ISA) som använder undersökningen som underlag för främjandet av utländska investeringar. Dessutom rapporteras årligen till OECD.

Andra användare som är intresserade av dessa uppgifter är t.ex forskare, branschorganisationer och arbetsmarknadens parter. EU i form av Eurostat visar ett växande intresse för denna typ av information.

0.7 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftslämnande till de undersökningar som baseras på särskilda enkäter har hittills varit frivilligt. Dessutom görs samkörningar med andra register, t.ex Finansstatistik för företag och Centrala Företags- och Arbetsställeregistret (CFAR). Uppgiftslämnande till finansstatistiken är obligatoriskt för samtliga företag med mer än 50 anställda.

0.8 Sekretessregler och gallringsföreskrifter

Uppgifter publiceras endast på aggregerad nivå. Mikrodata är skyddade enligt 9 kap 4§ sekretesslagen.

0.9 EU-reglering

EU arbetar med en reglering avseende statistik om internationella investeringar, både inåt (utlandsägda företag) och utåt (svenska företag med verksamhet i utlandet), men en sådan är ännu inte redo för fastställande. Pilotstudier inom området har genomförts, med insamling av data om utlandsägda tjänsteföretag avseende 1995. Motsvarande data avseende 1996-1998 kommer i form av en fortsatt pilotstudie att insamlas av Eurostat under 1998-2000.

1 Innehåll

1.1 Statistiska storheter

Objekt och population

Målpopulationen är samtliga utlandsägda företag i Sverige och samtliga svenska koncerner med verksamhet i utlandet. Utlandsägda företag och samtliga svenska koncerner med dotterbolag i utlandet undersöks numera årligen. Dessutom undersöks årligen ett urval av de största koncernerna. Urvalet baseras på antal anställda i utlandet och redovisas i tre grupper, 20-gruppen (de 20 största industrikoncernerna), 80-gruppen (de 80 största industrikoncernerna) och 40-gruppen (de 40 största tjänstekoncernerna). Vartannat år genomförs en studie av stora industrikoncerners FoU-verksamhet i Sverige och i utlandet.

Undersökningsobjektet är företag, arbetsställen och/eller koncerner. Svenska företags utlandsverksamhet undersöks på koncernnivå, utlandsägda företag på företags- och arbetsställenivå och strukturstudien baseras på både koncerner och företag.

Variabler

Statistiken omfattar i första hand aggregerade data på branschnivå och fördelat på länder (ägarland för utlandsägda företag och etableringsländer för svenska företags dotterbolag). Den vanligaste och viktigaste variabeln är antalet anställda, vilken ligger till grund för urval till de olika undersökningarna. I kartläggningsundersökningen och studien över de största industri- och tjänstekoncernernas anställda utomlands är den i princip den enda variabeln. Däremot fördelas antalet anställda på branscher, storleksklasser och ett stort antal länder. Undersökningarna om utlandsägda företag och stora industrikoncerner samt strukturstudien innehåller ett större antal ekonomiska variabler. I följande lista finns fem avsnitt; registervariabler om utlandsägda företag, variabler från finansstatistiken om utlandsägda företag, landförteckning till utlandsägda företag och kartläggningen och de största industri- och tjänstekoncernernas anställda, variabler i enkäterna om försäljning, investeringar och FoU i stora industrikoncerner samt variabellista för strukturstudien. Listorna kompletteras med variabler om stora industrikoncerner som hämtas från årsredovisningar respektive SCBs finansstatistik.

1.1.1 Utlandsägda företag: registervariabler

Gemensamma variabler:

Orgnr	Organisationsnummer
UndAr	senaste uppdateringsår
Namn	namn
Anst	antal anställda enligt CFAR
Sektor	sektor
Ägkat	ägarkategori
Jform	juridisk form
Br	bransch (SNI 92)
Län	länskod
Kom	kommunkod
Istat	aktivkod 1
Fstat	aktivkod 2
Stkl	storleksklass
Orsak	etableringsform
EuHk	förekomst av europeiskt huvudkontor

Därutöver finns variabler som adress, postnummer och telefonnummer

Variabler rörande moderbolag:

MajLand	ursprungsland (koncernens huvudbolag)
KoncLand	investerarland (direkt ägande företag)

Variabler rörande dotterbolag:

OrgnrMtfg	Organisationsnummer för moderbolag
-----------	------------------------------------

1.1.2 Utlandsägda företag: variabler från finansstatistiken

Dessa variabler finns för två företagsgrupper, utlandsägda företag och samtliga företag i finansstatistiken.

U001	antal undersökta företag
U002	antal anställda
U003	totala arbetskraftskostnader
U004	omsättning
U005	resultat före avskrivningar
U006	resultat efter avskrivningar
U007	utdelningsintäkter

U008	räntor från kc-företag ¹
U009	räntor från övriga ²
U010	räntekostnader till kc-företag ¹
U011	räntekostnader till övriga ²
U012	kursdifferenser netto
U013	resultat efter finansnetto
U014	resultat före bokslutsdisp
U015	bokslutsdispositioner
U016	därav lämnade koncernbidrag ¹
U017	därav erhållna koncernbidrag ¹
U018	skatter
U019	betald utdelning ¹
U020	nyemission ¹
U021	försäljn till svenska kc-företag ¹
U022	försäljn till utländska kc-företag ¹
U023	försäljn till övr utl kunder ¹
U024	försäljningssumma ¹
U025	varor av främmande tillverkning ¹
U026	bruttoinvesteringar
U027	försäljningar exkl fission
U028	fou-kostnader ¹
U029	totala omsättningstillgångar
U030	varulager
U031	kortfristiga fordr kc-företag ¹
U032	maskiner och inventarier
U033	fastigheter inkl påg nyanl
U034	totalt finansiellt kapital
U035	därav likvida medel
U036	därav aktier
U037	därav koncernföretag ¹
U038	långfristiga fordr kc-företag ¹
U039	obeskattade reserver
U040	eget kapital
U041	räntebärande skulder ¹
U042	därav långfristiga kc-skulder ¹
U043	kortfristiga koncernskulder ¹
U044	totala kortfristiga skulder
U045	totalt kapital
U046	summa förlust
U047	antal förlustföretag ouppr

U048	antal anst i förlustföretag
U049	pos resultat före disp
U050	totala dispositioner
U051	betalda skatter
U052	export enligt utrikeshandelsstatistiken
U053	import enligt utrikeshandelsstatistiken

¹ Denna variabel finns inte för företag med färre än 50 anställda.

² Dessa variabler motsvaras av ränteintäkter respektive räntekostnader för företag med färre än 50 anställda.

1.1.3 Variabellista (länder) för utlandsägda företag 1997 och kartlägningsundersökning 1993 och 1997 samt stora industri- och tjänstekoncerner 1993-1995.

Den egentliga variabeln i denna undersökning är antalet anställda, vilken fördelas på nedanstående länder.

L001	Koncernen totalt
L002	Sverige
L101	Albanien
L102	Belgien
L103	Bosnien-Hercegovina
L104	Bulgarien
L105	Danmark
L106	Estland
L107	Finland
L108	Frankrike
L109	Grekland
L110	Irland
L111	Island
L112	Italien
L113	Jugoslavien (f d)
L114	Kroatien
L115	Lettland
L116	Liechtenstein
L117	Litauen
L118	Luxemburg

L119	Makedonien
L120	Moldova
L121	Nederländerna
L122	Norge
L123	Polen
L124	Portugal
L125	Rumänien
L126	Ryssland
L127	Schweiz
L128	Slovakien
L129	Slovenien
L130	Spanien
L131	Storbritannien
L132	Tjeckien
L133	Tyskland
L134	Ukraina
L135	Ungern
L136	Vitryssland
L137	Österrike
L151	Andorra
L152	Malta
L153	Monaco
L154	San Marino
L155	Vatikanstaten
L201	Argentina
L202	Bolivia
L203	Brasilien
L204	Chile
L205	Colombia
L206	Ecuador
L207	Kanada
L208	Mexico
L209	Paraguay
L210	Peru
L211	Uruguay
L212	USA

L213	Venezuela
L251	Antigua o Barbuda
L252	Bahamas
L253	Barbados
L254	Belize
L255	Costa Rica
L256	Dominica
L257	Dominikanska republiken
L258	El Salvador
L259	Grenada
L260	Guatemala
L261	Guyana
L262	Haiti
L263	Honduras
L264	Jamaica
L265	Kuba
L266	Nicaragua
L267	Panama
L268	Saint Kitts o Nevis
L269	Saint Lucia
L270	Saint Vincent o Grenadinerna
L271	Surinam
L272	Trinidad o Tobago
L301	Förenade Arabemiraten
L302	Filippinerna
L303	Hongkong
L304	Indien
L305	Indonesien
L306	Iran
L307	Japan
L308	Kina
L309	Kuwait
L310	Malaysia
L311	Oman
L312	Pakistan
L313	Saudiarabien

L314	Singapore
L315	Sydkorea
L316	Thailand
L317	Turkiet
L318	Vietnam
L319	Taiwan
L351	Afghanistan
L352	Armenien
L353	Azerbajdzjan
L354	Bahrain
L355	Bangladesh
L356	Bhutan
L357	Brunei
L358	Cypern
L359	Georgien
L360	Irak
L361	Israel
L362	Jordanien
L363	Kambodja
L364	Kazakstan
L365	Kirgizistan
L366	Nordkorea
L367	Laos
L368	Libanon
L369	Maldiverna
L370	Mongoliet
L371	Myanmar (Burma)
L372	Nepal
L373	Palestina
L374	Qatar
L375	Sri Lanka
L376	Syrien
L377	Tadzjikistan
L378	Turkmenistan
L379	Uzbekistan
L380	Yemen

L401	Algeriet
L402	Egypten
L403	Ghana
L404	Kenya
L405	Libyen
L406	Marocko
L407	Mocambique
L408	Sydafrika
L409	Tanzania
L410	Tunisien
L411	Zambia
L412	Zimbabwe
L451	Angola
L452	Benin
L453	Botswana
L454	Burkina Faso
L455	Burundi
L456	Centralafrikanska republiken
L457	Comorererna
L458	Djibouti
L459	Ekvatorialguinea
L460	Elfenbenskusten
L461	Eritrea
L462	Etiopien
L463	Gabon
L464	Gambia
L465	Guinea
L466	Guinea-Bissau
L467	Kamerun
L468	Kap Verde
L469	Kongo
L470	Lesotho
L471	Liberia
L472	Madagaskar
L473	Malawi
L474	Mali

L475	Mauretanien
L476	Mauritius
L477	Namibia
L478	Niger
L479	Nigeria
L480	Rwanda
L481	Sao Tomé och Príncipe
L482	Senegal
L483	Seychellerna
L484	Sierra Leone
L485	Somalia
L486	Sudan
L487	Swaziland
L488	Tchad
L489	Togo
L490	Uganda
L491	Västra Sahara
L492	Zaire
L501	Australien
L502	Nya Zeeland
L551	Fiji
L552	Kiribati
L553	Marshallöarna
L554	Mikronesiska federationen
L555	Nauru
L556	Papua Nya Guinea
L557	Salomonöarna
L558	Samoa
L559	Tongaöarna
L560	Tuvalu
L561	Vanuatu
L601	Baltikum ospecificerat
L602	Central/Östeuropa ospec
L603	Europa ospecificerat
L604	Amerika ospecificerat
L605	Asien ospecificerat

L606	Afrika ospecificerat
L607	Oceanien ospecificerat
L608	Ospecificerat (allmänt)
L900	Utlandet totalt
L901	Europa totalt
L902	Amerika totalt
L903	Asien totalt
L904	Afrika totalt
L905	Oceanien totalt
L906	Ospecificerat (allmänt), totalt
L907	EU totalt
L908	Central / Östeuropa totalt
L909	NAFTA totalt
L999	Koncernen totalt

1.1.4 Stora industrikoncerner: variabellista till enkät om försäljning och investeringar 1995

E101	Anställda utomlands totalt
E102	Anställda utomlands produktionsbolag
E103	Anställda utomlands försäljningsbolag
E104	Anställda utomlands övriga bolag
E105	Lönekostnader utomlands totalt
E106	Sociala avgifter m.m. utomlands totalt
E201	Anställda utomlands intressebolag
E301	Internexport + externexport totalt
E302	Internexport totalt
E303	Internexport produktionsbolag
E304	Internexport försäljningsbolag
E305	Internexport övriga bolag
E306	Andel insatsvaror <10 procent
E307	Andel insatsvaror 10-25 procent
E308	Andel insatsvaror 26-50 procent
E309	Andel insatsvaror >50 procent
E401	Försäljning från utländska koncernbolag totalt
E402	Försäljning från utländska koncernbolagfrån produktionsbolag
E403	Försäljning från utländska koncernbolagfrån försäljningsbolag
E404	Försäljning från utländska koncernbolagfrån övriga bolag

E405	Försäljning från utländska koncernbolag till kc-företag i Sverige
E406	Försäljning från utländska koncernbolag till kc-företag i utlandet
E407	Försäljning från utländska koncernbolag till övriga kunder i Sverige
E408	Försäljning från utländska koncernbolag till övriga kunder i utlandet
E501	Koncernens externa utlandsfakturering totalt
E502	Koncernens externa utlandsfakturering Danmark
E503	Koncernens externa utlandsfakturering Finland
E504	Koncernens externa utlandsfakturering Norge
E505	Koncernens externa utlandsfakturering Österrike
E506	Koncernens externa utlandsfakturering EU12 (exkl. Danmark)
E507	Koncernens externa utlandsfakturering USA
E508	Koncernens externa utlandsfakturering Övriga NAFTA
E509	Koncernens externa utlandsfakturering Latinamerika (exkl. Mexiko)
E510	Koncernens externa utlandsfakturering Japan
E511	Koncernens externa utlandsfakturering Övriga Asien
E512	Koncernens externa utlandsfakturering Övriga världen
E601	Mat. anläggningstillg. i utländska kc-ftg Planenligt restvärde
E701	Investeringar i koncernen Bruttoinvesteringar
E702	Investeringar i koncernen Tillkommande anl. tillg. vid företagsköp
E711	Investeringar i koncernen Avgående anl. tillg. vid företagsköp
E712	Investeringar i koncernen Försäljning av av anl. tillg.
E704	Investeringar i koncernen Nettoinvesteringar
E801	Investeringar utomlands Bruttoinvesteringar
E802	Investeringar utomlands Tillkommande anl. tillg. vid företagsköp
E811	Investeringar utomlands Avgående anl. tillg. vid företagsköp
E812	Investeringar utomlands Försäljning av av anl. tillg.
E804	Investeringar utomlands Nettoinvesteringar
E805	Investeringar utomlands Danmark
E806	Investeringar utomlands Finland
E807	Investeringar utomlands Norge
E808	Investeringar utomlands Österrike
E809	Investeringar utomlands EU12 (exkl. Danmark)
E810	Investeringar utomlands USA
E811	Investeringar utomlands Övriga NAFTA
E812	Investeringar utomlands Latinamerika (exkl. Mexiko)
E813	Investeringar utomlands Japan
E814	Investeringar utomlands Övriga Asien

E815 Investeringar utomlands Övriga världen

Stora industrikoncerners FoU-verksamhet 1997

F001 Koncernens FoU-utgifter
F002 FoU-årsverken
F003 FoU-årsverken utförda av akademiker
F004 FoU-årsverken utförda av forskare
F005 FoU-årsverken utförda av tekniker

FoU-utgifter och FoU-årsverken i utlandet fördelas även på de länder som respektive koncern redovisar.

1.1.5 Variabellista till strukturstudien 1996.

S001 Antal företag
S002 Antal anställda
S003 Arbetskraftskostnader
S004 Nettoomsättning
S005 Internexport
S006 Externexport
S007 Resultat före avskrivningar
S008 Resultat efter avskrivningar
S009 Finansiella intäkter
S010 Räntekostnader
S011 Kursdifferenser
S012 Resultat efter finansiella poster
S013 FoU (endast för företag med fler än 50 anställda)
S014 Bruttoinvesteringar maskiner och pågående nyanläggningar
S015 Bruttoinvesteringar byggnader och mark
S016 Bruttoinvesteringar totalt
S017 Försäljning av maskiner och pågående nyanläggningar
S018 Försäljning av byggnader och mark
S019 Försäljning totalt
S020 Totalt kapital
S021 Justerat eget kapital
S022 Räntebärande skulder
S023 Förädlingsvärde
S024 Företagets skatt
S025 Andel av svensk sysselsättning
S026 Andel av internexport

S027	Andel av externexport
S028	Andel av total export
S029	Exportintensitet
S030	Andel av förädlingsvärdet
S031	Förädlingsvärde per anställd, kkr
S032	Andel av investeringar
S033	Investeringar / förädlingsvärde
S034	Andel av resultat efter finansiellt
S035	Andel av FoU enligt FS
S036	FoU / förädlingsvärde
S037	Rörelsemarginal
S038	Nettomarginal
S039	Avkastning på eget kapital
S040	Avkastning på sysselsatt kapital
S041	Låneränta inklusive kursdifferenser
S042	Soliditet

Statistiska mått

Huvuddelen av uppgifterna redovisas som summor och aggregat. I vissa fall redovisas andelar, t.ex utlandsägda företags andel av det totala näringslivets omsättning, anställda, förädlingsvärde m.m.

Redovisningsgrupper

Uppgifterna redovisas i olika gruppindelningar, vilka också korstabuleras. De vanligaste indelningarna är:

- bransch
- storlek (på företag eller koncern)
- ägarland (Utlandsägda företag i Sverige)
- etableringsland (Svenskägda företag i utlandet)
- region (län, kommun)
- internationaliseringsgrad (antal anställda i utlandet i procent av koncernens totala antal anställda)

1.2 Jämförbarhet med annan statistik

Variabler som hämtas från finansstatistiken och CFAR kan jämföras med motsvarande uppgifter för andra företagsgrupper eller hela näringslivet. Uppgifter om internationella företag redovisas årligen till OECD, vilket ger möjlighet till jämförelser med andra OECD-länder. Uppgifter om utlandsägda företag och svenska företags utlandsverksamhet kommer i framtiden i allt större utsträckning att redovisas till OECD och Eurostat, vilket kommer att öka möjligheten till internationella jämförelser. NUTEK deltar aktivt i OECDs

metodutveckling av globaliseringsindikatorer.

2 Tid

2.1 Referenstid

Senast publicerade uppgifter om utlandsägda företag avser förhållandet 1997-12-31. Senaste undersökning av samtliga svenska koncerner med dotterbolag i utlandet avser 1996 och senaste uppgifter avseende de största industri- och tjänstekoncernernas anställda avser 1996. Senaste undersökning om stora industrikoncerner avser boksutsåret 1995 samt 1997 avseende FoU-verksamheten, och senaste strukturstudie bokslutsåret 1996.

2.2 Framställningstid

Med framställningstid menas här tiden från referensperiodens slut till undersökningens färdigställande. Framställningstiden för uppgifter om utlandsägda företag var 10 månader 1998 (för data avseende 1997). För undersökningen av samtliga koncerner med dotterbolag i utlandet beräknas framställningstiden till ca 14 månader avseende 1997. Där inkluderas de största industri- och tjänstekoncernernas anställda. Strukturstudiens framställningstid blev ca 24 månader avseende 1996, och för stora industrikoncerner med FoU-verksamhet var framställningstiden ca 10 månader.

2.3 Punktlighet

Utlandsägda företag publicerades, kraftigt försenat (ca 5 månader), med ett SM i november. Publicering av övriga undersökningar i SM har också blivit försenade med publicering av strukturstudien i december 1998. Den var planerad till april 1998. Samtliga svenska koncerner med dotterbolag i utlandet 1997 planeras till februari 1999. Uppgifter om utlandsägda företag 1998 planeras till maj 1999. Leverans till OECD om både utlandsägda företag i Sverige och svenskägda företag i utlandet kommer att levereras i april 1999.

2.4 Frekvens

Samtliga utlandsägda företag ingående i registret undersöktes plus samtliga nytillkomna företag. Data för utlandsägda företag publiceras årligen. Kartläggningsundersökning genomförs fr.o.m 1996 varje år, och dessutom genomförs undersökningar av ett urval av de största industri- och tjänstekoncernerna i kartläggningen. Stora industrikoncerner genomfördes senast avseende 1995 och 1997 (undersökning av FoU-verksamheten). För 1994-95 genomfördes p.g.a budgetskäl ingen strukturstudie. Vilka undersökningar som skall genomföras kommande år är beroende av vilken budget området får.

2.5 Jämförbarhet över tiden

Undersökningen om utlandsägda företag har genomförts på ungefär samma sätt under perioden 1987-1993. I samband med publicering av årgång 1994 infördes redovisning enligt SNI 92, och samtidigt utökades publiceringen väsentligt på ett flertal punkter. För de övergripande tabellerna redovisades siffror omräknade till SNI 92 tillbaks till 1990 för jämförbarhetens skull. Genom utökade insatser sedan 1994 samt genom totalundersökningar fr.o.m undersökningsår 1996 har täckningen av utlandsägda företag förbättrats avsevärt. För undersökningsåret 1997 har dessutom blanketter gått ut till samtliga dotterbolag tillhörande en utlandsägd koncern. I rapporteringen av ekonomiska variabler för utlandsägda företag till OECD har från 1990 uppräknade värden från finansstatistiken använts i stället för som tidigare ouppräknade värden. I och med att finansstatistiken utökats med uppgifter från de Standardiserade Räkenskapsutdragen (SRU) finns nu tillgång till totalvärden varför man inte längre behöver använda sig av uppräknade värden.

För stora industrikoncerner är enkäterna i stort sett oförändrade. Fr.o.m 1998 introducerades en särskild FoU-undersökning som även innehåller data om anställda och utbildning. Kartläggningar har gjorts avseende 1987, 90, 93 och 96, på ungefär samma sätt. Nästa kartläggning avser 1997.

Urvalsundersökningarna baseras på kartläggningarna, och populationen kan förändras mellan perioderna. Själva metoden är den samma år från år. I Strukturstudien tillkom fördelning på internationaliseringsgrad samt några nya variabler i studien avseende 1993. För studien avseende 1996 är tjänstesektorn för första gången inkluderad.

3 Uppläggning och tillförlitlighet

3.1 Tillförlitlighet totalt

3.2 Osäkerhetskällor

Täckning

För utlandsägda företag gäller att uppgifter från CFAR hämtas för samtliga företag i populationen. Tidigare fanns bara variabler från finansstatistiken för ett urval av de mindre företagen (finansstatistiken täckte samtliga företag med minst 50 anställda, inom utvinnings- och tillverkningsindustrin, tjänstesektorn samt energiverksamhet även samtliga företag med 20-49 anställda). Kvaliteten på variablerna var då beroende på hur många utlandsägda företag som fanns med i finansstatistikens urval av mindre företag. Den uppräknade företagsdata för små företag baserades på bransch och storleksklass, men tog inte hänsyn till ägarförhållanden och hemnation. Numera är finansstatistiken kompletterad med data från SRU (standardiserade räkenskapsutdrag) för att förbättra täckningen avseende ekonomiska variabler. Registret över utlandsägda företag uppdateras årligen. Övertäckning kan finnas då företag som ej längre är utlandsägda ligger kvar som utlandsägda i registret. Undertäckning kan finnas då ingen helt

tillförlitlig källa finns för att uppdatera för samtliga förvärv och nyetableringar. Vidare är definitionen av utlandsägda företag i vissa gränsfall oklar, varför tillämpade definitioner kan medföra både under- och övertäckning.

Kartläggningen baseras på CFARs koncernregister, och består av samtliga koncerner där minst ett bolag har ett utländskt dotterbolag. Över- och undertäckning beror på om koncernregistret har hunnit uppdatera samtliga koncerner för undersökningsåret, när populationen väljs.

Studierna av de största industri- och tjänstekoncernernas anställda samt stora industrikoncerner baseras på ett urval av de största koncernerna, vilka står för en mycket stor del av näringslivets totala utlandsverksamhet. Denna metod bör ge en bra bild av den totala utlandsverksamhetens omfattning. Däremot fångas inte de årliga förändringarna bland mindre koncerner in. Under perioden 1990 till 1993 var det mindre koncerner som expanderade i utlandet, medan de största koncernerna minskade sitt antal anställda i utlandet.

Urval

Urvalet av de största industri- och tjänstekoncernerna baseras på koncernernas antal anställda i utlandet i senaste undersökning av samtliga koncerner och ger en mycket god täckning av näringslivets verksamhet utomlands. Som huvudregel gäller att de koncerner som har flest anställda i utlandet väljs ut. I de fall det råder oklarheter om vilka som skall ingå sker en bedömning i samråd med NUTEK och Näringsdepartementet. Koncerner som är föremål för större strukturella förändringar måste ibland utgå av undersökningstekniska skäl. Angående urval till SCBs finansstatistik, se produktbeskrivning för denna produkt.

Uppgiftsinsamling/Mätning

Uppgifter insamlas via enkäter, årsredovisningar och annat administrativt material. För utlandsägda företag uppdateras ägarförhållandena via en enkät, medan övriga variabler hämtas från CFAR och finansstatistiken. För undersökningen av samtliga koncerner och studien av de största industri- och tjänstekoncernerna används data ur de officiella årsredovisningarna. Strukturstudien använder data från finansstatistiken. För undersökningen om stora industrikoncerner är grunden två enkäter, en om FoU-verksamhet och en om försäljning och investeringar. Dessutom används data ur årsredovisningar och finansstatistiken.

Bortfall

Uppdatering av utlandsägda registret sker via en enkät. Bortfallet är knappt 20 procent (ca 13 procent för moderföretag och ca 22 procent för dotterföretag), men stora ansträngningar läggs ner på att få korrekta uppgifter från de bolag som har många dotterbolag och många anställda. Det faktiska bortfallet rör små företag med få anställda. I undersökningen om stora industrikoncerner genomfördes en enkät avseende FoU-verksamhet 1997. Den undersökningen hade inget bortfall. Enkäten om investeringar och försäljning hade ett bortfall på fyra koncerner av 20 avseende 1995, vilket är otillfredsställande.

Bearbetning

Den enda undersökning där egentlig specialgranskning skett är stora industrikoncerner, där vissa uppgifter i enkäten om investeringar och försäljning har stämts av mot motsvarande uppgifter i finansstatistiken respektive ES/FoI undersökning om FoU. I övrigt används uppgifter från officiella källor (årsredovisning) och register (finansstatistiken, CFAR). Vissa uppgifter på aggregerad nivå som tagits från finansstatistiken har kunnat stämmas av mot andra publikationer innehållande samma eller likartade uppgifter.

Modellantaganden

3.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Osäkerhetsmått har i dessa undersökningar ej redovisats, då vi ej använder den typen av skattningar som kräver sådan redovisning.

4 Tillgänglighet

4.1 Statistik: publicering och spridning

Uppgifter om utlandsägda företag publiceras i SM, serie Nv 13. Uppgifter om kartläggningen 1996 publicerades i Nv 15 9801. De största industri- och tjänstekoncernerna 1990-1996 publicerades i juli 1998; Nv 15 SM 9801. OECD har under 1997 publicerat uppgifter avseende utlandsägda företag i Foreign Affiliates in OECD Countries (inward investment). Eurostat har publicerat data om utlandsägda företag i en publikation som heter Distributive trade and services, Series B, Supplement 5/1997, International ownership in services.

4.2 Primärmaterial/Mikrodata: lagring och åtkomstmöjligheter

NUTEK och SCB kan på beställning leverera körningar på aggregerade data från utlandsägda företag, svenskägda företag i utlandet och strukturstudien. Registret över utlandsägda företag betraktas som ett företagsregister. Ytterligare information om statistiken kan erhållas från SCB eller NUTEK.

4.3 Presentation

Statistiska meddelanden innehåller text, tabeller och diagram. SM Nv 13, Nv 15 och Nv 16 (tidigare årgångar finns publicerade i SM-serierna F 18, F 20 och F 22) kan beställas från SCBs publikationstjänst. Eventuella andra SM inom statistikområdet kommer också att ingå i serie Nv. Priserna varierar mellan 100 och 150 kronor exkl moms. Samtliga rapporter samt andra publikationer från NUTEK kan beställas från NUTEK förlag. Samtliga publikationer finns även tillgängliga på Internet under NUTEKs hemsida, www.NUTEK.se. SM-serierna

Nv 13, Nv 15 och Nv 16 kommer även att finnas tillgängliga i engelsk version från årsskiftet 1998/1999.

4.4 Dokumentation

Förutom i denna produktbeskrivning finns metoderna för de olika undersökningarna dokumenterade i de Statistiska Meddelanden som publiceras. Detaljerade uppgifter om finansstatistiken återfinns i SOS-publicationen Ekonomisk redogörelse för företagen.